

Model de Valentino.

Avui dia, però, molt poca gent recorda que el venerat i llorejat Armani —premi Balenciaga 1987, premi Neiman Marcus, quatre voltes guanyador del guardó Cutty Sark al millor creador internacional de moda d'home, millor modista internacional durant 1983 segons el Consell Internacional de la Moda Nord-americana, Gran Oficial de l'Orde del Mèrit de la República Italiana...— organitzà la seua primera desfilada als salons del bell restaurant milanès Carminatti amb una petita concurrència composta sobretot per periodistes estrangers i ignorat per la premsa del seu propi país. □

Al voltant del «Made in Italy»

Andreu Alfaro-Hofmann

La irrupció de tot allò que és italià en el nostre entorn ha tingut lloc d'una manera progressiva, constant, però sense adonar-nos-en. Creativitat i imatge potser són els suports d'aquesta indústria, que podem trobar arreu i que saben vendre com ningú.

Atenent el moble, observem l'existència d'una tradició en la utilització de dissenyadors en la indústria. Per tant, l'aposta per la innovació i la imatge és de ja fa temps. Això ha donat una diversificació en la manera d'afrontar el projectista el disseny.

El moble, en els últims anys, va més enllà del pur objecte de confort, apareix una càrrega cultural addicional, la poètica, la ironia del moble.

A començament dels 80 s'altera el panorama del disseny italià amb l'arribada dels «Menphis» i més tard amb «Alchimia», que donen una imatge rupturista amb el que s'havia fet fins aquell moment; mobles-objecte artesanals amb gran colorit de caràcter experimental, que, per descomptat, animarà l'espectre nacional.

Una volta més, tota novetat d'origen italià transcendeix a altres països per pur mimetisme i amb resultats desafortunats, ja que es fan servir amb una intencionalitat molt distinta a la dels seus creadors.

La indústria del moble té el suport de revistes especialitzades de molt bona qualitat (Abitare, Ottogono, Casa Vogue, etc.) i finançades pels mateixos fabricants, uns catàlegs molt acurats, show-rooms de marca puntualment distribuïts arreu del món.

Les firmes més punteres eleven en molts casos el dissenyador a la categoria d'artista, presentant en alguns casos productes imatge de quasi nul·la venda, però amb una aportació publicitària segura. Un exemple clar d'això serien les butaques de Gaetano Resce per a la firma «Cassina» d'aquest últim any. □

DEL REVIVAL A L'EXPERIMENTALISME

La «dolce» música

Per sort, no tota la música italiana és Sabrina. Ara ens comença a arribar també la nova onada de música experimental. ¡Escoltem-la!

Santi Palos

D'esquitllentes, tot i aprofitar els buits deixats per la indústria anglosaxona i l'avantatge de compartir l'alè mediterrani i llatí, la música italiana realitza, de tant en tant, discretes *razzies* al nostre país. De vegades, es fa difícil trobar a les tendes algun disc «made in Italy», i un pensa que ja se'ls han acabat les forces i la imaginació. Però potser sis mesos més tard, una nova onada d'artistes italians, o el *revival* d'altres d'antics, acla-

pararan les ones radiofòniques i els llocs alts de les llistes.

Aquestes incursions dins la nostra atenció-consum presenten un curiós paral·lisme. Al costat dels productes més *horteres* (fama de la qual mai no es lliuraran), ens arriben intermitents onades de sons menys majoritaris que han aconseguit impactar en alguns estils o circuits. Així, mentre que pel gran públic, la idea de música italiana ha estat associada generalment a cantants més o menys romàntics, ells, o més o menys esborrajades, elles, podem recordar, per exemple, dels anys setanta

tot un corrent de grups de roc progressiu, encapçalat per la Premiata Fornèria Marconi, Picchio dal Pozzo o els New Trolls. Aquests darrers, per cert, es convertiren uns anys després, quasi per mà d'encanteri, en els Bee Gees europeus. S'ha de reconèixer que, com en les seves anteriors etapes, amb resultats prou bons.

Una mica més tard, cap a finals de la dècada passada, l'explosió del *punk* i la *new-wave* va fer néixer una allau de segells independents, editors de tots els tipus de música (n'hi ha un llibre excel·lent sobre el fenomen, *Compra o Muori*, de Fricchetti). D'ací sorgí tota la riquesa i pluralitat musical que, en els últims deu anys, han fet les delícies de tots aquells que s'han arriscat a discos de música o grups italians, gens coneguts fora del seu país.

Durant un temps, per ací va enganxar molta gent el *hardcore-punk*, estri-

pat, amb so de llautina esgarrinxada i lletres molt polititzades, que practiquen conjunts com Raw Power —que feren llargues gires pels Estats Units— 5° Braccio, Kollektivo, Wretched, Sottocultura, Rivolta dell' odio i deu mil més.

Itàlia electrònica

Des del naixement del *disco*, Itàlia ha sigut, amb Alemanya, capdavantera del gènere, en una història profitosa i massa llarga per descriure-la aquí. Ara per ara, la febre del *spaghetti-disco* sembla haver amainat un punt. Potser perquè productors, música i companyies d'altres llocs han vist que podien entrar sense massa dificultats en competència amb Miko Mission, Digital Game, Savage, Ken Laszlo, etc... que, això no obstant, encara segueixen tenint la seva part del pastís. El fenomen sociològic de la Sabrina els ha fet molta ombra i, més trist, ha deixat en l'oblit la resta de delicioses *disco-girls* italianes, com ara Veronique, Dorine Hollier o la gran Deborah Kinley.

Al mateix temps que la Sabrina, ens

Franco Battiato.

ha vingut una ben recomanable onada de música experimental, potser ara mateix el més interessant de tot el que es fa a Itàlia. Ja de fa temps, una bona colla de músics de l'*underground* electrònic a l'Estat espanyol no poden amagar la influència (quan no el plagi descarat) de Maurizio Bianchi. En aquests moments, via importació, imposen la seva llei als aficionats noms com Tomografia Assiale Computerizzata (uns Test Department amb més matisos), Christina Kubish, Riccardo Sinigaglia o Enrico Piva-Amok (que barregen sons de la naturalesa amb totes les possibilitats de la tecnologia), Giovanni Venosta (a l'ona de Roedelius), Giancarlo Toniutti (qualificat com el nou Maurizio Bianchi) i Roberto Musci.

Una mica entre l'experimentalisme i el roc podríem situar Franco Battiato. En els seus inicis, fabricant de seriosa música contemporània, sota la batuta de Stockhausen. Després, d'un pop original, irregular però sempre intel·ligent, on hi ha restes del seu passat iconoclasta, un acurat sentit de la me-

Música italiana

Mikimoto,*

... pel que fa a la música italiana, ¿com ho tenim? Doncs malament. Malament perquè fa temps, molt de temps, que no tenim un hit cantat en italià. Itàlia també ha estat envaïda per la música anglosaxona. Malgrat tot, conviuen perfectament i en franca companyonia el roc italià i l'anglosaxó. Fa quatre anys, els italians van viure una mena de revulsiu que van saber exportar perfectament arreu d'Europa. Era el temps del naixement de la tivú privada, i a partir de les noves televisions molts cantants d'aquest pseudo-estil musical es van fer conèixer. Però, ¿què definia aquest pseudo-estil? En primer lloc, la caixa de ritmes era el rei, el ritme es vestia amb una melodia fàcil i, sobretot, era *conditio sine qua non* que el cantant o la cantant es gastés un anglès de Malvarosa d'aquells que tomba d'esquena. Aquest pseudo-estil es coneixia amb el nom de *spaguetti disco* i em vénen a la memòria gent com Gozalbo, el rei del *spaguetti disco*, o Bryan Paris (que per cert, era de pare català). La Sabrina podria ser perfectament l'última revifalla d'aquesta mena de música que només es pot escoltar a les discoteques i encara.

Ningú, absolutament ningú. I ja no parlem de la reserva musical que és Nàpols. Aquesta antiga colònia té, a més, el problema lingüístic. El napolità no és un idioma, però li falta molt poc. Musicalment ha donat moltes alegries, i ara, actualment hi ha dos personatges que despullen. A saber: Tony Esposito i el gran Enzo Avitabile. A vegades, en la soledat de l'estudi radiofònic, em pregunto què se n'ha fet de tota la història musical italiana del seixanta, i de la Rita Pavone i de Jimmy Fontana, quan cantaven en català. I se m'acut recomanar per als vells nostàlgics un tal Peppino di Capri, i per a la gent feta pols un gran cantant de cançó napolitana desaparegut, Roberto Murolo. Si mai aneu a Nàpols, compreu-lo sense comparrar. □

lodia i uns textos on es poden llegir tot tipus de simbolismes. Battiato és, ja que del seu amic, el gran Pino d'Anghè, no se'n saben massa notícies, el

rostre més conegut de la música que, ara mateix, està brollant a Itàlia. Darrere seu, sonoritats per a tots els gustos i de tots els colors. □

cesco di Gregori, Fabrizio de André, Enzo Jannacci, Pino Daniele, Teresa di Sio, continuen sent menjar de paladar exigus i exquisits, per culpa de les editores discogràfiques i de cert esnobisme, que sols veu més enllà del canal de la Mànega.

Si fa unes dècades figures com Gino Paoli, Sergio Endrigo, el veneradíssim Domenico Modugno assoliren un grau de popularitat considerable, d'uns anys ençà tota la música popular italiana ha caigut en l'oblit més descarat. Tot això, malgrat que molts dels cantautors espanyols com Patxi Andion, el mexicà Emmanuel, la parella Víctor Manuel-Ana Belén, Mocedades, s'aprovisionen tot sovint de fonts italianes per a la seua inspiració i discografia. I no parlem d'una senyora com Mina, que de fa una dècada veu com els seus discos no s'hi distribueixen, per a desesperació de tots els seus fans... i sense la Mina no es pot viure. □

DALLA, DE GREGORI I CIA

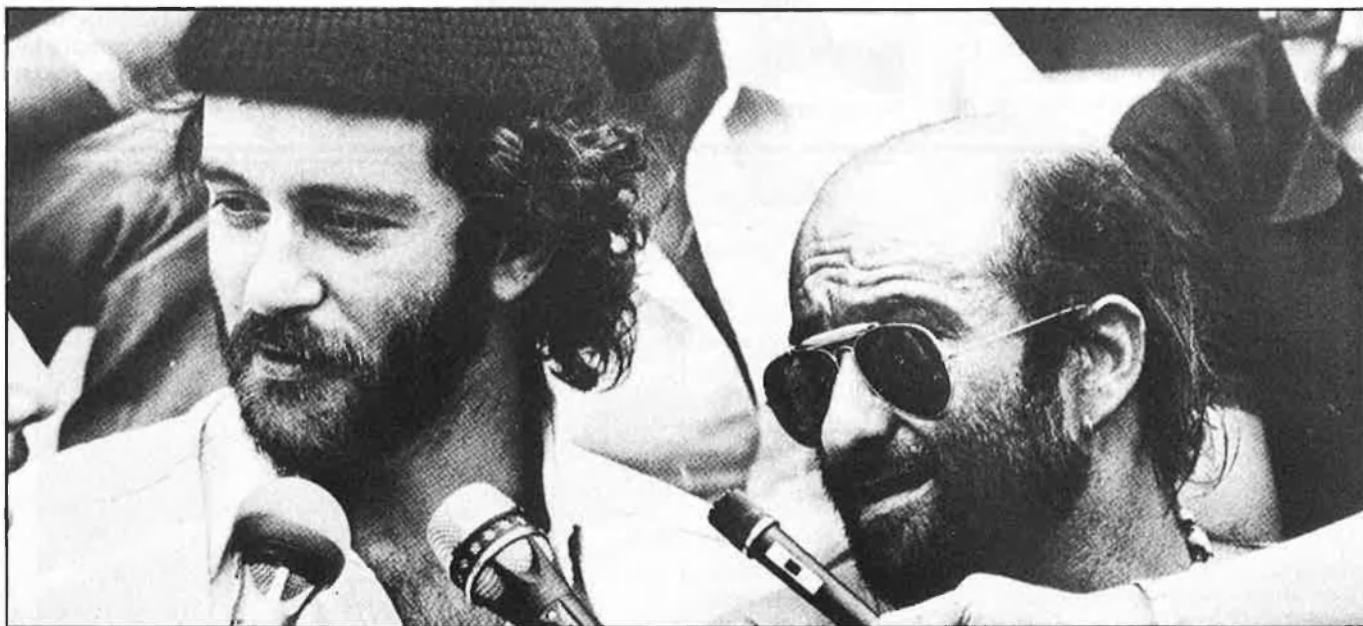
¿Cantautors? No, gràcies

Els cantautors italians continuen sent entre nosaltres uns il·lustres desconeguts malgrat la seua influència en bona part de la nostra música.

Carles Gàmez

Entre l'exuberància discotequera d'una Sabrina i els ritmes tecnofilosòfics d'un Battiato, hi ha tot un sector de la música actual italiana que continua sent entre nosaltres completament desconegut. Ens referim als

que anomenem *cantautors*, els models italians dels nostres Llachs, Serrats... L'any passat actuava per primera volta a l'Estat espanyol un nom tan significatiu en la música italiana com Lucio Dalla, una *pop-star* en mig Europa, ¿i entre nosaltres? Per València, passava sense pena ni glòria una figura com Paolo Conte... Noms com Fran-

Francesco de Gregori i Lucio Dalla.

SUBSCRIPCIO A FAVOR DE LES ESCOLES «ARRELS» I «LA BRESSOLA»

Davant la problemàtica soferta a Catalunya Nord per la supressió de les subvencions institucionals franceses a les escoles «ARRELS» i «LA BRESSOLA», per causa de llur catalanitat, ÒMNIUM CULTURAL fa una CRIDA a tots els ciutadans dels Països Catalans per tal d'obrir una SUBSCRIPCIÓ a favor de dites escoles a Catalunya Nord.

Les vostres aportacions podeu fer-les efectives a:

Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis de Catalunya i de Balears,
agència 1089 núm. 02-45/85.

Banca Catalana, agència 0152 núm. 001-1316/53.